- לא אפשר ולא מיכוין כולי עלמא לא פליגי

When it is not possible and he has no intent no one argues

Overview

The גמרא כites a מחלוקת between אביי ורבא concerning גמרא בע"כ. הנאה הבאה לאדם בע"כ concerning אביי ורבא מדכון אביי ורבא are arguing in a case of אפשר ולא אפשר ולא מיכוין השפע 'everyone' agrees that it is 'everyone אביי ורבא is in a case of מחלוקת between אביי ורבא is in a case of אביי ורבא הביי ורבא between איכא דאמרי is in a case of אביי ורבא 'everyone' agrees that it is 'everyone' א אפשר ולא מיכוין 'k אפשר וקא מיכוין 'everyone' agrees that it is תוספות. Our תוספות will first explain who the 'everyone' is referring to. מותר תוספות ומספות בסיק רישיה ווספות הפסיק רישיה ווספות הפסיק רישיה ווספות אפשר לא אפער לא אפשר לא אפשר לא אפשר לא אפשר לא אפשר לא אפשר לא אפער לא אפשר לא אפשר לא אפער לא אפ

– ללישנא קמא נראה³ לפרש דכולי עלמא קאי אאביי ורבא

According to the first view in the גמרא, the proper explanation of the term would be referring to אביי ורבא; that they do not argue (but not that there is total agreement [even] between ר"י ור"ש concerning לא אפשר ולא מיכוין -

ולא פליגי דשרי היינו לרבי שמעון –

And the expression 'they do not argue, and agree that it is permitted', this means that אב" ורבא agree that it is permitted according to "" (only) -

דרבי יהודה אסר –

For "' would prohibit in a case of לא אפשר ולא מיכוין. Therefore it is necessary to explain לא אפשר ולא מיכוין to mean that אביי ורבא both agree that לא אפשר ולא מיכוין is permitted according to "ר"ש.

תוספות will now explain how we know that ר"י is אוסר by לא אפשר ולא (at least according to רבא):

הא רבא מוקי פלוגתא דרבי יהודה ורבי שמעון בלא אפשר ולא מיכוון – For רבא establishes the dispute between ר"י ור"ש (concerning אין מיכוון) in a situation of אסור ולא מיכוון) אפשר ולא מיכוון (where י"י maintains that it is אפשר ולא מיכוון)

תוספות continues to explain how we know that רבא establishes the מחלוקת between ר"י ור"ש by לא אפשר ולא מיכוין:

-

¹ אפשר means that it is possible to take an alternate action which would not lead to a possible איסור.

³ See פנ"י who comments that the word פנ"י which indicates that there is no irrefutable proof) is referring to what איכא says later concerning the איכא דאמרי; however according to the ל"ק it (is not merely a גראה, for it) cannot be any other way, עיי"ש, See footnote # 5 & 6.

דבאפשר קאמר דמודה רבי שמעון דאסור⁴ –

In summation:

תוספות continues to explain 'כ"ע' according to the א"ד:

ולאיכא דאמרי לא אפשר ולא מיכוין לכולי עלמא דשרי – And according to the 'others who say', then the phrase that 'לא אפשר ולא'

And according to the 'others wno say', then the phrase that אפשר ודא is permitted according to everyone' -

האי כולי עלמא היינו רבי יהודה⁵ ורבי שמעון –

The term 'everyone' here refers to both "ר"י ור"ש. According to the איכא דאמרי האכץ. According to the איכא דאמרי האיכא נרשה between "רבא is (only) by אפשר ולא מיכוין (even according to בותר however אפשר ולא מיכוין all agree (even) מותר.

תוספות continues that this differentiation of כ"ע לא פליגי between the first view (where כ"ע refers to אביי ורבא [only] and not to ר"י ור"ש and the "ע (where "ע refers to "ר"י ור"ש [as well]), will remove a certain difficulty.

– ואתי שפיר דבאיכא דאמרי לא הדר ונקיט אלא מה שמשנה מלשון ראשון And it will now be properly understood why certain cases are repeated in the איכא דאמרי and others are not, for the איכא דאמרי mentions again only those cases where the איכא דאמרי differs from the first view -

ולהכי לא נקט בדאיכא דאמרי אפשר ומיכוין לכולי עלמא אסור –

-

⁵ There is no proof that ר"י maintains מותר, except for the following 'ואתי שפיר'. See footnote # 3 & 6.

And therefore in the איכא דאמרי it is not mentioned what was already stated in the איכא לשון לשון לשון לכ"ע is אסור לכ"ע. However it does repeat א אסור לכ"ע מותר אפשר ומיכוין לכ"ע מותר אפשר ולא מיכוין לכ"ע מותר (according to the ל"ע מותר מכסילים מכסילים מכסילים מכסילים אי"ד according to לכ"ע מון לכ"ע it is א"ד bliterally, including even לכ"ע לכ"ע מון 6

תוספות will clarify what is meant that by אפשר ולא סי by אפשר ולא מיכוין (according to אביי לל"ק), then ש"י will maintain that it is מותר:

-ומיירי כגון דלא הוי פסיק רישיה דבפסיק רישיה מודה רבי שמעון אחר פסיק רישיה אחר פסיק רישיה אחר פסיק מאחר פסיק אחר פסיק מדישיה אחר אפריק (even) אסור אין מתכוין אין מתכוין מאפשר אפשר (even) אסור אפשר אפשר אפשר אפשר פסיק פסיק אפשר פסיק אפשר אפשר פסיק אפשר).

מוספות anticipates some reluctance to accept this:

– וליכא למימר דאפילו בפסיק רישיה שרי הכא רבי שמעון And we cannot say that ר"ש permits in this case here even if it is פסיק רישיה –

תוספות explains why it should be מותר here (even) by פסיק (when generally פסיק (when generally רישיה is רישיה):

-משום דהכא מיירי 9 בגרירה דכלים דליכא אלא איסורא דרבנן פארירה בגרירה בגרירה דכלים בארירה משום דהכא מיירי 9 בגרירה בגרירה באלים בארירה Because here we are discussing a case of dragging utensils, where there is only an איסור דרבנן (even if a מלאכה is done on account of the מלאכה דרבנן). It is only a מלאכה דרבנן, because -

שהוא חופר כלאחר יד כדאמר בבמה מדליקין (שבת כט) –

_

⁶ This is the support for the 'נראה' in the beginning of תוספות (see footnotes 3 & 5).

⁷ The entire phrase is פסיק רישיה ולא ימות; meaning can you remove the head and it will not die! It will certainly die! Similarly if one is doing an action (which is מותר) but it will inevitably and certainly cause an איסור, that is considered a פסיק רישיה. You cannot disassociate the act of מיתה with the inevitable מיתה that will follow (just as you cannot disassociate the across from the ultimate מיתה who maintains that מותר si אינו מתכוין; however if it is a אסור, it is אסור.

⁸ This would seemingly mean that in the case of "הנאת ריח ע"ז (which הנאת רש" and other באשונים use as an example of ריח ע"ז; the odor is not always that strong that it is inevitable that he will smell it (or he can close his nostrils [see footnote # 19]).

⁹ It seems that according to [the 'ליכא למימר' of] תוספות the issue of על כרחו is in a case of הנאה הבאה לאדם על כרחו who interprets it in a case of גרירת כלים (see following footnote # 10); not like (בד"ה ה"ג).

¹⁰ The היתר of (לר"ש) אינו מתכוין (לר"ש) is usually exemplified in the case of היתר אדם מטה וכו' ובלבד שלא יתכוין לעשות. One may drag a bed, etc. over an earthen floor (even though it is possible that he may make a furrow in the ground; which would be considered [בונה], as long as he has no intention of making a furrow. According to אמרא this may be the case which we are discussing in this אפשר (See previous footnote # 9.) גמרא would mean it is possible to move the bed without dragging it; by carrying it, and אל would mean that there is no other way to move the bed; only by dragging it.

¹¹ This is amended to read (מו,ב) בפרק כירה.

He is digging in an indirect manner, which is מדרבנן as the גמרא states in פרק במה מדליקין. When it will only be an איסור דרבנן then (perhaps) ר"ש maintains that it is מותר even if it is פסיק רישיה, since he is אין מתכוין. 13

תוספות rejects the approach of the abovementioned 'ליכא למימר'. We cannot say that we are discussing a case of פסיק רישיה [by an איסור דרבנן] -

דהא בשמעתא מייתי עלה מידי דאורייתא כגון מעילה¹⁴ וכלאים¹⁵ ופסול פרה - ¹⁶ For in the ensuing discussion, the גמרא cites issues which are 17 מדאורייתא, such as מעילה מעילה and פסול פרה. This proves that we are not discussing an איסור דרבנן, but rather איסורי דאורייתא, where ר"ש maintains that פסיק רישיה is אסור. ¹⁹

Based on the above תוספות continues:

וצריך לומר דכל הנהו דמייתי לא הוי פסיק רישיה 20 So therefore it is necessary to assume that all these issues which the גמרא cites are not cases of פסיק רישיה (for if it were פסיק רישיה all would agree that it is אסור regardless whether it is אפשר or מתכוין, לא אפשר or לא מתכוין or לא מתכוין).

תוספות continues to elaborate on a different issue:

ולא אפשר דכולי שמעתא נראה לרבינו יצחק דלא אפשר כדרכו אלא בטורח גדול²¹ And it is the view of the ר"י, that in the entire discussion when לא אפשר is mentioned it means it is not possible [to avoid the action which may cause

¹² If one would intentionally dig a furrow by dragging a bed, it would not be אסור מדאורייתא since this is not the ordinary manner in which one digs a furrow. Digging מדרבנן only מדרבנן.

¹³ The ליכא למימר' assumes that since he is not מתכוין to make a הריץ, even though it is a פסיק רישיה to to make a will be made, nevertheless it is מותר לר"ש, since even if he intentionally made a הריץ in this manner it would only be an איסור, so where it is אין מתכוין it is totally מותר. According to this 'ליכא למימר' the only instance where "ש maintains that פסיק רישיה of an אסור is in a case where if he would be מתכוין it would be אסור מדאורייתא.

 $^{^{14}}$ This is referring to the various ברייתות mentioned on כו,א including לולין היו פתוחין, etc.

 $^{^{15}}$ This is referring to the מוכרי concerning מוכרי כסות. The מוכרי מאנה asks there ההא דאפשר וכו' וכי asks there ההא 'לא מכוין שרי; this cannot be discussing a case of פסיק רישיה for כלאים is an איסור דאורייתא where אסור פיר פיר

¹⁶ This is referring to the תוספת cited on כו,א concerning הכניסה (see תוספתא), there דול"ד.

 $^{^{17}}$ Everyone agrees that by פסיק רישיה a איסור איסור אור אור אין מתכוין by even according to "ר"ש.

¹⁸ The proof from מעילה ופרה may be that the גמרא asks there, והא הכא דלא אפשר וקא מיכוין and it is forbidden; indicating that if it would be מעילה it would be מותר, even though מעילה ופסול פרה are אזורייתא are אזורייתא are מעילה ופסול פרה. that it cannot be a case of פסיק רישיה.

¹⁹ See אור החמה.

²⁰ In the case of אומנין, they can avoid looking; in the case of ברה, there is a possibility than none of the grain will be threshed; and by כלאים it is possible that this extra garment provides him with no benefit; (see מוספות הרשב"א and קטז וברכת אברהם אות קטז וברכת).

²¹ In the case of אפשר; the term לא אפשר means that it is necessary for the person to pass by the נ"י. It is always possible for him not to take this route (or not to travel altogether). However that would cause undue hardship, therefore his passing by the ע"ז is called לא אפשר; it is impossible to do it differently (easily).

an איסור] if it is done in the usual manner; only if great effort is exerted, then it is possible to avoid the איסור.

תוספות proves that לא אפשר is not to be taken literally that it is impossible to avoid the action that may lead to the איסור, but rather it is very difficult to avoid the action (but not impossible):

דהא שילשול האומנין בקופות חשיב לא אפשר²² –

For the case of **lowering the craftsmen in containers** (which is done in order to avoid the craftsmen of deriving הנאה from the קדשי הקדשים), **is** considered as a case לא אפשר, for they must repair the קה"ק. Therefore we can conclude that whenever the גמרא states אפשר it does not mean that this action which may cause an איסור is an absolute necessity with no alternatives, but rather, the action needs to be taken, otherwise it will cause great hardship.

תוספות anticipates a difficulty with his assumption that according to the א"ד, then אפשר אלא אפשר לכ"ע is פותר לכ"ע is; even לר"י:

והא דאמרינן בכתובות (דף ה,ב) גבי מהו לבעול בתחלה בשבת²³ – And that which the מסכת כתובות states in מסכת כתובות; concerning the query whether one is permitted to make the initial – שבת on בעילה

רקאמר לרבי יהודה דאסור משום דבר שאין מתכוון 24 Where the גמרא states that according to דבר שאין it is אסור since it is a דבר שאין מכטילן. This concludes the citation from כתובות.

תוספות concludes the question:

– אף על גב דהוי לא אפשר²⁵ ולא מיכוין

responds:

_

²³ The concern is that by a הבורה a חבורה (which is מוציא דם is made. אסור is חובל בשבת.

²⁴ He has no intent of making a חבורה (to be מוציא ; making this act a דבר שאין מתכוין, which is (nevertheless) אסור לר"י.

²⁵ The husband needs to be בועל her. Even though it is possible to postpone the שבת, nevertheless that would be considered a טורה גדול, which therefore allows it to retain the status of לא אפשר. This is the connection between this question and that which precedes it in this ...תוספות.

וצריך לומר דההיא סוגיא כרבי ירמיה דבמה מדליקין –

And it will be necessary to maintain that the כתובות in כתובות follows the view of ירמיה in פרק במה מדליקין. where ירמיה rules -

דאסר לרבי יהודה לא אפשר ולא מיכוון –

That אסור is אסור according to "ר"י. And -

ר"ט (איתותב) אף על גב דאיתותב במאי דאמר קטנים אסורים במאי לר"ש (איתותב) אף על גב דאיתותב במאי דאמר קטנים אסורים שמורים שמורים שמורים במאי דאמר קטנים אסורים במאי דאמר קטנים במאי דאמר קטנים אסורים במאי דאמר קטנים במאי במאים במאיר במאים במאיר במאיר

מכל מקום במאי דאסר אפילו בגדולים 27 לרבי יהודה לא איתותב:

Nevertheless concerning that which he forbade to drag even large objects according to "", he was not refuted. This proves that מכסיל, he was not refuted. This proves that מכסיל maintains that according to ר"י (even) אסור לא אפשר ולא מיכוון. It is according to ד"י that the גמרא רולא מיכוין that it is אפשר ולא מיכוין even though it is אפשר ולא מיכוין.

Summary

According to the ל"ק in a case of לא אפשר ולא מכוין then אביי ורבא agree that מתיר is אביי ווע (and א"ר is אוסר אוסר מכording to אבי אוסר. According to א"ר both א"ר agree that מתיר מותר מותר מותר is לא אפשר ולא מיכוין וור"י agree that פסיק. In the entire אפשר there is no פסיק. The term לא אפשר אפשר מוני means it is very difficult not to do it (but not that it is impossible not to do it).

Thinking it over

תוספות maintains that we are not discussing a פסיק רישיה case, for then it would be אסור even according to ר"ש. Perhaps we can differentiate between the case of הנאה הבאה לאדם בע"כ to the case of גורר אדם וכו' concerning ובואה לאדם בע"כ to the case of גורר מלאכה. In the case of גורר אדם וכו' is doing the שלא (albeit שלא (albeit שלא בונה לאכה). Therefore if it is a אסור it is סיק רישיה (because it is considered as if he is doing it במתכוין). However here in the case of הנאה הבאה בע"כ (for instance הבאה בע"כ) where the איסור is happening on its own (the odor comes from the לע"ז; it is nothing that the person is doing [his walking is not causing the odor, and is not causing him to smell the odor. The odor is there regardless.]), in this case perhaps even a אינו מתכוין if he is ישיר וו if he is ישיר ווישיה.

_

²⁶ Γ maintains that one is not permitted to drag small objects across the ground even according to Γ 0 because there is the option of carrying them, which is not that difficult since they are small objects.

²⁷ Large objects cannot be carried (from place to place) but need to be dragged, nevertheless in the opinion of א מיכוון this is forbidden according to "ר even though it is אפשר (one must drag them) ולא מיכוון (to make a הריץ).

²⁸ By גורר the question is whether he can be גורר, since the גרירה causes the הריץ directly. Here the question is whether he can walk; the walking is not an act of smelling. It merely enables one to smell in the place where he is walking.